

Chiếc Ví Hết Thời

Huy Lâm

Kể từ khi chiếc điện thoại thông minh xuất hiện cho đến nay có thể nói nó đã thay đổi rất nhiều sinh hoạt trong cuộc sống của người dân trên khắp thế giới. Nhiều người nay không còn dán mắt vào chiếc máy truyền hình nữa, đặc biệt là giới trẻ, thay vào đó họ dán mắt vào màn hình của chiếc điện thoại thông minh để coi chương trình cũng như chơi các trò chơi điện tử. Nhiều người nay cũng ít còn nói chuyện trên điện thoại; để liên lạc với nhau, người ta gửi tin nhắn. Để coi điện thư ư, người ta sử dụng chiếc điện thoại thông minh lúc nào cũng có sẵn trong túi, gọn nhẹ chứ không kèn càng như chiếc máy tính. Những loại máy ảnh đơn giản cũng hoàn toàn biến mất từ lâu vì chiếc điện thoại thông minh đã thay thế để làm công việc này với hình ảnh ngày càng sắc nét hơn. Và sắp tới đây, chiếc điện thoại thông minh lại thừa thắng xông lên để thay thế chiếc ví mà ta thường thấy nhét trong túi quần sau của quý ông hoặc trong sắc tay của quý bà từ nhiều thế kỷ qua. Những kỹ thuật mới của điện thoại thông minh nay mai có thể chứa đựng đủ mọi loại thẻ cũng như nhiều loại giấy tờ và người ta không còn cần tới chiếc ví nữa.

Một trong những lý do là kể từ khi trận đại dịch xuất hiện và nỗi sợ hãi chung của tập thể là hầu như ai cũng ngại ngùng khi phải đụng chạm vào bất cứ thứ gì, kể cả nhét chiếc thẻ tín dụng vào máy tính tiền khi cần phải thanh toán việc trả tiền bằng thẻ tín dụng, thế nên người ta cần một giải pháp khác cho công việc này. Theo công ty nghiên cứu thị trường eMarketer, năm 2020, việc thanh toán tiền bằng điện thoại di động trong các tiệm ở Hoa Kỳ tăng 29%, và được dự đoán tới năm 2025 sẽ có hơn một nửa số người sử dụng điện thoại thông minh sẽ trả tiền với chiếc điện thoại của họ. Mà không chỉ thẻ tín dụng, những loại thẻ khách hàng của các chợ và tiệm như Walgreens, Rite Aid và nhiều hệ thống siêu thị nay đã có thể kỹ thuật số sẵn sàng cho khách hàng tải vào “chiếc ví” iPhone hoặc Android. Thẻ thành viên ư? Nhiều phòng tập thể dục đã thay đổi không còn cần chiếc thẻ nhựa để vào cửa nữa mà chỉ cần gõ nhẹ lên chiếc điện thoại rồi tự động vào. Thẻ bảo hiểm ư? Những công ty bảo hiểm như Aetna, Cigna, v.v... nay đang thay thế thẻ giấy sang thẻ kỹ thuật số. Thẻ còn thẻ đi xe công cộng? Khách hàng nay cũng chỉ cần gõ nhẹ vào chiếc điện thoại và trả tiền vé tại tất cả các trạm xe điện và xe buýt của thành phố New York. Hệ thống xe công cộng của San Francisco cũng vừa mới giới thiệu dịch vụ trả tiền bằng điện thoại di động.

Nhưng câu chuyện chính muốn nói tới ở đây là những loại thẻ mà nhiều người vẫn mong đợi: bằng lái xe, thẻ nhân viên và nhiều loại thẻ khác mà lâu nay đã gặp rất nhiều khó khăn để chuyển thẻ sang dạng kỹ thuật số. Đi ngược trở lại năm 2019, tiểu bang Delaware lần đầu tiên cho thử nghiệm loại bằng lái trên điện thoại di động. Nhưng để tải bằng lái vào trong chiếc điện thoại lúc đó là một công việc nhiều khê, rắc rối và bất tiện, và lại ở một vài nơi nó lại không thể hoạt động, kể cả ở phi trường. Nay, hệ điều hành iOS15 của Apple có cài đặt tính năng bằng lái trên điện thoại di động, và có tám tiểu bang – bắt đầu với Arizona và Georgia – đã đồng ý tham gia chương trình này. Nếu là người sống tại một trong những tiểu bang trên, người sử dụng có thể chụp chiếc bằng lái nhựa và đưa vào trong ứng dụng Wallet của iPhone. Để chứng thực rằng đó là bằng lái của mình, người chủ chỉ cần tự chụp thêm một tấm ảnh cá nhân và gửi tới cơ quan cấp phát bằng lái của tiểu bang đó.

Một trong những lợi điểm của chiếc bằng lái ở dạng kỹ thuật số là ta không cần phải cho người cần xem bằng lái biết tất cả những thông tin cá nhân của mình. Ví dụ, khi ta mua bia rượu, nhân viên thu ngân cần coi bằng lái thì người nhân viên đó chỉ biết tên và ngày sinh mà không cần biết đến địa chỉ – điều đó có nghĩa là vấn đề an ninh cá nhân được bảo đảm hơn. Công ty Google hiện chưa cho biết là đã hợp tác với bất cứ tiểu bang nào như của Apple hay chưa, nhưng hệ điều hành Android 11 cũng có khả năng hỗ trợ cho chức năng này. Trong khi đó thì lâu nay nhiều công ty cũng rất muốn bỏ loại thẻ nhân viên truyền thống đi. Đây là loại thẻ dễ làm giả và dễ mất. Họ không muốn thấy nhân viên của họ vừa nhận chiếc thẻ mới xong chưa bao lâu đã để mất rồi phải trở lại văn phòng để làm chiếc thẻ khác thay thế. Mà việc nhân viên để mất thẻ thì xảy ra như cơm bữa và không có cách gì để ngăn được. Do đó chỉ còn cách là làm cho họ chiếc thẻ nhân viên cài vào trong chiếc điện thoại, và nếu để mất thẻ cũng có nghĩa là mất điện thoại – một trong những vật bất ly thân hiện nay – và như vậy người ta sẽ tự biết cất giữ cho cẩn thận hơn.

Để có được chiếc thẻ nhân viên dạng kỹ thuật số cũng khá đơn giản. Các công ty chỉ cần làm việc với một trong những công ty cung cấp dịch vụ, sau đó nhân viên tải xuống ứng dụng iPhone hoặc Android, và ứng

dụng này sử dụng kỹ thuật Bluetooth để mở cổng hoặc cửa chính vào trong toà nhà và sau đó là vào phòng làm việc. Như vậy, chiếc thẻ nhân viên ở đây cũng là chiếc chìa khoá. Thật là một điều hết sức tiện lợi, tất cả nằm gọn trong lòng bàn tay, hay nói cho đúng hơn là nằm gọn trong túi quần hay túi xách không thể mất đi đâu được. Có điều là loại thẻ nhân viên mới này sẽ tạo sự thuận lợi cho công ty có thể dễ dàng theo dõi từng đường đi nước bước của nhân viên. Công ty sẽ biết chính xác người nhân viên đó đang ở đâu và từ đó có thể đoán biết người nhân viên đó đang làm gì. Nếu không ở ngay tại chỗ làm việc thì cũng có nghĩa có nhiều khả năng là người nhân viên đó đang không làm công việc của mình rồi còn gì. Thế nên bất cứ nhân viên nào mang loại thẻ mới này thì cần phải hết sức cẩn thận, nếu không thì công ty sẽ có lý do để cho mình thất nghiệp như chơi.

Riêng với khách du lịch thì nay đã có một số hệ thống khách sạn với ứng dụng cho phép khách trọ không cần phải ghé qua bàn tiếp tân mà có thể đi thẳng tới phòng trọ của họ. Hệ điều hành iOS 15 sẽ cho người sử dụng được “cất” chìa khoá khách sạn vào trong ứng dụng Apple Wallet. Đối với chìa khoá nhà cũng vậy, với điều kiện là người sử dụng phải gắn loại khoá thông minh ở cửa ra vào của căn nhà mình.

Và kia là chìa khoá xe. Một số loại xe hiệu BMW đã có thể được mở khoá bằng chiếc điện thoại iPhone của Apple; công ty Google cũng cho biết loại chìa khoá xe tương tự cũng sắp sửa có trong hệ điều hành Android 12. Một số công ty sản xuất xe, như Tesla chẳng hạn, có gắn ứng dụng không chỉ để mở khoá mà thậm chí còn cho đề máy và lái xe nữa.

Vậy là nay mai mọi thứ ở quanh chúng ta đều có thể mở khoá được chỉ với chiếc điện thoại trên tay. Tất cả các loại chìa khoá và thẻ – cộng với tất cả những thông tin cá nhân, mật khẩu và các phương thức trả tiền – đều có thể cất giữ trong cái thiết bị điện tử to bằng bàn tay đó. Tuy nhiên, cũng đã có một số người lo ngại về vấn đề an toàn khi mà tất cả mọi thông tin đều được cất giữ trong chiếc điện thoại. Nhưng nghĩ cho cùng thì chiếc điện thoại an toàn hơn là những loại thẻ nhựa truyền thống. Cứ thử tưởng tượng bất cứ chiếc thẻ nào bị đánh rơi trên đường – hay thậm chí trao cho một nhân viên phục vụ trong nhà hàng – đều có thể bị lạm dụng bởi bất cứ một kẻ có tâm địa bất lương nào đó. Trong khi tất cả thông tin cá nhân cất giữ trong chiếc điện thoại đều được mã hoá, rất khó bị đánh cắp.

Trong vòng hơn 10 năm nay, chiếc điện thoại thông minh đã từ từ thay thế rất nhiều thứ liên quan đến các sinh hoạt trong cuộc sống của chúng ta. Nay đến chiếc vì là vật bất ly thân của rất nhiều người trong suốt mấy thế kỷ qua cũng đang bị nó thay thế. Và chắc chắn một điều là chiếc điện thoại thông minh sẽ không dừng lại ở đây mà còn tiếp tục tiến bước để thay thế thêm nhiều thứ khác. Có điều chúng ta chưa biết đó là những thứ gì, vậy hãy ráng chờ thêm một thời gian nữa thì sẽ biết thôi.

Huy Lâm